

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Proiectul pentru scoalele medii în parlamentul Ungariei.

(Ziua a 5 a a desbaterei.)

Ședința o deschide președintele Pechy la 10 oare a. m. Se prezintă unele petițiuni. Comisiunea de imunitate înaintează raportul său referitor la dep. Istoczy. Urmează continuarea desbaterei asupra proiectului.

Baron Desideriu Pronay, (inspector general al bisericii evang. ungurene): Onorată casă! Cu cât se interesează cineva mai mult pentru o cauză, cu atât e mai posibilă iritațiunea și cu aceasta pasiunea. Recunosc, că mă interesează foarte mult obiectul din întrebare, mă voiu nisui însă să rămân obiectiv cu risicul chiar de a deveni neinteresant. (Aplause).

Atât ca introducere! Dimensiunile desbaterei dovedesc importanța obiectului de sub discuțiune. Importanța aceasta o a arătat și referențele, ba partea primă a raportului său nu e alt ceva, decât o parafrază a acestei importanțe. Comisiunea, voind să arete cât e de importantă cauza, aduce în în raportul său următoarele date: în Ungaria există 179 scoale medii cu 2400 și câți-va profesori și 38,000 scolari. Datele acestea sînt interesante fără îndoială; cauza instrucțiunii ar rămâne importantă chiar și atunci, când în loc de 179 scoale ar fi numai 79 și în loc de 2400 profesori numai 1400. În cazul acesta ar forma înmulțirea numărului scoalelor medii una din întrebările cele mai importante, cu cari ar trebui să ne ocupăm. Comisiunea argumentând importanța cauzei în modul arătat ia lucrul prea în general. Ea trebuia să ne dea o icoană viă despre stadiul, în care tocmai se află scoalele medii din patrie. Fiindcă nici unul dintre vorbitori n'a adus date detăiate în direcțiunea aceasta, să-mi fie permis a aduce eu câteva. (Să audim!) Aceasta va fi de lipsă chiar și spre ilustrarea obiectului. Proiectul nu poate fi privit numai așa de sine. Din asemănarea proiectului și a intențiunii acestuia cu starea faptică a lucrului se va pute combina aceea ce e mai oportun a se face în asemenea împrejurări. Din raportul comisiunii știu, că numărul scoalelor medii e 179. Între acestea sînt unele, anume 89 gimnasii și 26 scoale reale, institute de acelea, cari sînt împărțite în districte scolare și stau sub ministrul cultelor, un caracter privit din partea multora de controversant.

E întrebarea, câte scoale de aceste sînt de stat? Din bugetul statului se spriginesc respective susțin 8 gimnasii și 26 scoale reale.

Din fondul scolar se susțin 33 gimnasii, de cătră preoțime din deosebitele ordini 34, la olaltă 67; acestea cu caracter catolic. Titulul scoalelor susținute din fondul scolar e „regesci catolice”. Dl ministru m'ar deobliga mult, dacă mi-ar spune ce însemnătate are aici numirea „regesci”, e ca sinonimă cu „de stat”? (Ilaritate în stînga.)

Afară de institutele acestea mai sînt în însași Ungaria încă 19 gimnasii evang. luterane, 30 ev. elvetice și unul combinat protestant. La olaltă 50. Gimnasii unitare sînt 3. Superintendentura confesiunii aug. din Transilvania are 5 gimnasii complete, 5 necomplete, greco-orientalii au 3 gimnasii: din raportul ministerial din anul trecut am văzut în fine, că are a se înființa un gimnasiu israelit cu 1 clasă.

E interesant a ști și aceea, cât oferă statul spre scopuri de instrucțiune în scoalele medii. În bugetul statului sînt preliminați pentru gimnasii 143,000 fl. pentru scoalele reale 430,000. Inspecțiunea acestor institute, (așa numitele directorate scolare cercuale,) costă ași 33,000 fl.

Să comparăm acum aceea, ce dau confesiunile spre asemenea scopuri. Voiu să amintesc numai una, căci nu e bine a te confunda în date statistice, când durează desbaterea prea lung, cu toate că nu e neinteresant.

Confesiunea evang. din Ungaria dă pentru gimnasiile sale 296,000 fl. Confesiunea, care constă din locuitorii cei mai sîraci ai Ungariei, dă așa dară mai de două ori atât ca statul, ba încă mai mult.

Se vede cât de mic e spriginul statului față cu scoalele medii. Se vede în ce legătură strînsă stă învățămîntul din scoalele medii cu confesiunile. Se vede și aceea, că între scoalele medii numărul relativ mai mare îl formează scoalele protestante, căci fără de scoalele transilvane săsești, cari se află într'o stare specifică, și între cari ar fi după părerea mea în protestantism a se trage o linie mărginașe, (aplaude în stînga extremă,) sînt 53 scoale protestante. Considerând pe cele susținute din fondul scolar de catolici, după ce d. ministru n'are de gând a ne da deslușirea cerută, ar fi scoale catolice 67, ear protestante, afară de cele din Transilvania, 53.

Și din aceste puține date se vede, că de câte ori vine vorba despre scoalele medii, trebuie să se vire în desbatere vederi și întrebări confesionale. Aceasta o aduce cu sine împrejurările. De aceea trebuie discutat și luat la critică proiectul de față și din punct de vedere confesional, la din contră am greși. Voiu cere a vorbi despre proiect din punct de vedere confesional cu considerarea împrejurărilor date fără însă a mă mărgini la acest punct. Voiu critica și-mi voiu dezvolta părerea nepretensivă asupra proiectului din punct de vedere confesional, a doua din punct de vedere didactic-pedagogic și în fine din punct de vedere special național maghiar. (Aplause în stînga extremă.) Dacă, mîncînd din aceste trei puncte de vedere, voiu constata, că proiectul e rău, onorata casă să nu-mi ia în nume de rău, atunci nu-l primesc de basă nici pentru desbaterea generală. (Aplause în stînga extremă.) Știu, care e la noi dezvoltarea creștinismului, știu ce poziție și-au câștigat la noi protestanții în urma lungilor lupte, ce le-au avut. Art. de lege XXVI: 1791 e însemnat punct epocal. Purcedînd dela art. acesta de lege am să reflectez dlui ministru președinte. D sa ar fi dorit, că la judecarea întrebării acestei să se fi privit cauza dintr'un punct de vedere mai înalt și nu din cel confesional. Ce înțelege d-sa sub „punct mai înalt” nu știu, căci nu s'a explicat, dacă purcedem însă din punctul confesional cuprins în art. de lege XXVI: 1791 „stabilienae perpetuae harmoniae ac unionis” (causa), adevă din punctul de vedere a binelui comun, a păcii și a concordiei între confesiuni, eu cred, că purcedem dintr'un punct destul de înalt. (Aplause în stînga.) După părerea d. ministru trebuie să facem deosebire între timpurile, în cari confesiunile își apărau drepturile autonome față cu un regim absolutistic, și între timpurile, în care avem de a face cu un regim constituțional. D. ministru are drept; ași ne aflăm în fața unui regim constituțional, și aceasta e deosebirea. Dl ministru se îndoiesc, că legea aceasta fiind adusă, va cauza încurcături. Îi dau drept dlui ministru. Frecări mici, cari vor jigni învățămîntul, nu vor lipsi; aceasta o știu din experiență. Dl ministru a mai șis, că la cas, când nu se vor nasce încurcături din legea adusă, opiniunea publică va numi pe cei ce au preșis astfel de încurcături profeți mincinoși. Profeți mincinoși! Dacă e vorba de profeți mincinoși, dl ministru, deși recunoașterea e lucru greu, va pute ști totuși, cine sînt acei profeți. (Ilaritate în stînga extremă.) Acela, care locuesce într'o casă de sticlă nu prea aruncă cu petrii în giurul său. (Aplause vii în stînga extremă.)

Voiu să mai amintesc ceva relativ la politica regimului în întrebările așa numite politice-bisericesci. Deși e mare puterea și influința d. ministru președinte, la dînsul totuși se potrivește proverbul germân: *Man glaubt zu schieben und man wird geschoben*. (Socotesci că porți tu de nas și când colo te poartă pe tine alții.) (Ilaritate și strigăte în stînga extremă: Așa e!) După ce mi-am permis aceste reflecțiuni, permiteți-mi să șis câte-va cuvinte la acele

susținute de d. dep. Berzeviczy. Dsa a șis, că cei de partea aceasta a casei susțin vederi învechite și că dînsul reprezintă vederile generațiunii noue. Nu știu, cât e de bătrîn d. dep., 1—2 ani nu formează deosebire și așa ne putem considera aparținînd unei și aceleiași generațiuni. Deși mă țin așa dară de generațiunea veche, totuși nu pot împărțasi vederile dlui deputat relativ la scopurile statului și la procedura guvernului. Istoria referințelor din patria noastră e specială, încât nu o putem judeca fiind preocupati de doctrinele deduse din șabloanele Europei apusene. (Aplause în stînga extremă.) Dl. deputat purcede dela ideea suveranității statului. Aceasta e fără îndoială înaltă ideeă. Dînsul șis, că statul trebuie să-și estindă activitatea asupra tuturor lucrărilor, guvernul trebuie să controleze totul, căci el e controlat de parlament. Guvernul are influință relativ la compunerea parlamentului, o influință, pe care nu o controlează nimenea. Dl. dep. vorbesce de deosebirea între liberalismul vechiu și nou. E curioasă noțiunea liberalismului. Față cu noțiunea aceasta ne aflăm într'o poziție încât ne temem, eu cel puțin, mă tem, a fi privit de aparținător al partidei liberale. (Aplause vii în stînga și în stînga extremă. Ilaritate în dreapta.) Deși s'au schimbat împrejurările, timpurile și mijloacele de lipsă întru realizarea unei astfel de idei, pentru care se interesează într'o formă, tinăr și be-trîn, sînt convins, că mijlocul întru realizarea independenței statului nu e o sabie ruginită deamănă de aruncat în camera de anticuități sau în muzeu, ci o sabie bună pentru mîna noastră. (Aplause vii în stînga extremă.)

Dl deputat a susținut, că protestanții în fața patentei lui Thun au fost spriginiți în luptă de catolici. Cunosc și eu lupta aceea, deși nu ca martor ocular, ci din istoria ei, întru cât e scrisă și din tradițiunile familiare și știu, că întreaga națiune a spriginit protestantismul în luptă. Se înșeală însă dl dep., când crede, că protestantismul ar fi pășit unit la luptă. Despre confesiunea ev. elv. nu se poate nega, se poate însă despre cea luterană. Între luterani se aflau patentaliști, cărora le lăsa gura apă după carnea din oalele patentei. (Strigăte vii în stînga extremă: Așa e!) Nu mă mir de loc domnule deputat, că unii din protestanți sînt pentru proiectul de față. (Ilaritate în stînga extremă.) O parte mare dintre ei se acomodează proiectului din aceleași motive, din care se acomodează Dl deputat, anumit acei deputați, cari sînt prietini atotputerniciei statului, pentru cari ordinea, disciplina și autoritatea e trinitatea, înaintea căreia ingenunche. Libertatea e altă întrebare! (Aplause vii în stînga extremă.) Sînt și protestanți, cari se entusiasmează de libertate. Eu stimez convingerea fie-căruia, chiar și dacă își caută scăparea în absolutism, dacă aceasta e sincera convingere. Și spre scopul acesta se pot aduce argumente. Au fost state puternice, cari au devenit mari prin absolutism. Dl deputat însă ține pe sasii de aliații noștri, fiindcă s'au opus proiectului, deși noi nu-i recunoaștem. Să-mi fie permis a aminti, că sasii nu sînt aliații noștri, ei sînt cel mult procurorii noștri nechemăți; care este remunerațiunea astorfel de procurori, o spune proverbul maghiar. (Ilaritate și aplause în stînga extremă.) Dar ei nu sînt nici procurorii noștri nechemăți, ci (sgomot și mișcare în dreapta. Să audim! în stînga extremă) ei sînt la noi așa ca și când cineva ar voi să facă partidei guvernamentale imputare că votează adesea cu noi. Între Croați se află mulți, cari s'ar potrive în alianța săsească. (Așa e! în stînga extremă.) Atăta la cele șise de d. deputat.

Să mă reîntorc la obiect: la critica proiectului de față și la compararea lui cu situațiunea creată de art. de lege XXVI: 1791. Punctul meu de vedere în privința aceasta nu e greu, căci puține mai am de a adauge la cele șise deja de domni Helfy și Mocsáry.

Dl ministru de culte a șis că *coordinatio litterariae institutionis* a adus cu sine crearea acestui proiect, care nu e altceva decât împlinirea norme-

lor cuprinse în §. 5 al art. de lege XXVI: 1791. Fiindcă dl ministru respectează atât de tare §. 5 i-ași recomandă și § 6. (Așa e! stânga extremă.) Intențiunile art. de lege XXVI: 1791 n'au fost altele decât că și protestanții să fie siliți a primi același plan de învățământ, care are valoare și în scolile catolice la cas, când acest plan ar fi statorit de dietă. Despre deosebirea aceasta dl ministru de culte nu vrea să știe nimic, fiindcă în proiectul de față și-a rezervat și statorirea planului de învățământ. (Aplause în stânga extremă). La început, ce e drept, n'a voit să primească în proiect nici planul de învățământ și nici chiar obiectele de învățământ. Aceasta o dovedește proiectul primordial constătoriu din 28 paragrafi (Așa e! stânga extremă.)

Aceasta e interpretarea verbală a legii; care e cea logică? Pe baza interpretării logice intențiunea legii e: să nu se estindă puterea statului, precum e ea în institutele de stat, și asupra scoalelor protestante. Dieta ar pute schimba dispoziția aceasta a legii, regimul trebuie numai să fie sincer și să recunoască, că în interesul statului vrea să schimbe § 5 din art. de lege XXVI: 1791. Chiar dacă ar corespunde proiectul de față articolului de lege citat mai sus, s'ar afla multe puncte de mănecare, din cari l'ai pute respinge. Este de altcun în puterea dietei a respinge proiectul și dacă corespunde și și dacă nu corespunde art. de lege XXVI: 1791. E însă altă întrebare dacă e consult a schimba o lege fundamentală, precum e art. de lege XXVI: 1791? Statul dă puțin pentru scoale, cel ce oferă puțin, are puține drepturi. Acela care aduce pentru un lucru puține jertfe, trebuie să conceadă drepturile, celui care poartă sarcinile.

Ministrul președinte a răspuns dlui Mocsary, că, fiind autonomia protestantă un lucru atât de glorios și înalt, nu se poate da pe bani. Sunt cazuri de se confiscă drepturile cele mai sacre din considerațiuni ale dreptului public.

Espropriatul bună oară nu-și dă dreptul bucuros din mână cu toți banii, ce-i primesce. Aceasta confiscare e adesea vătămătoare, e însă justificată din punct de vedere al dreptului public. Dacă se iau drepturi și se dau bani în schimb, e espropriare. Ce va fi însă aceea, când se iau drepturi fără a se da ceva în schimb? Onorată casă binevoiescă a o judeca.

Al. Csanady: Furt! (Iaritate.)

Bar. D. Pronay: Situațiunea e și în altă privință alta, când afirmă d. ministru președinte că ar fi ciudat lucru dela protestanți, dacă pentru autonomia lor ridică pretensiuni și o aduc în negoț pentru bani. Eu țin autonomia de o comoară, care nu se poate da pe prestigii materiale. Din art. de lege XX: 1848 rezultă clar, că în patria noastră s'a simțit, că statul e în căta debitorul protestanților. În legea aceea e espres dis, că toate trebuințele bisericesci și școlare ale confesiunilor recepte se acoperă din venitele publice ale țerei. Am avé drept să pretindem aceasta, nu o facem însă, fiindcă cunoaștem starea financiară a statului. Eată de ce n'are drept d. ministru președinte cu aserțiunile sale. (Aplause).

(Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 21 Martie.

„Deutsche Zeitung“ din Viena publică în Nrul dela 1 Aprile n. o telegramă dela Bucuresci, în care se dice, că sunt lipsite de temei scirile din foile unguresci, care reduc mișcările românilor ardeleni din cauza proiectului scoalelor secundare la o agitațiune iredentistă condusă din Bucuresci. De altă parte un articol din „P. Ll.“ care face pe statul român responsabil de tiradele șovinistice a unor foi de colportagiu din Bucuresci, punând în perspectivă evenimentul că Ungaria va anecta România, a produs resens neplăcut în cercurile guvernului român, de oare ce foaiei numite i se atribue relațiuni intime cu oficiul de esterne din Viena, cu care România vrea să trăească în relațiuni amicabile.

Cum este cu resensul neplăcut în sferile guvernului din Bucuresci, nu scim. Ce scim este, că „Românul“, cărui i se atribue oficioșitatea cea mai înaltă, în numărul de Duminecă, la locul de frunte, se ocupă după cestiunea Dunărei și cu mișcările românilor ardeleni. „Românul“, după ce amintese că cestiunea Dunărei s'ar pute rezolva foarte ușor de români cu cestiunea unui canal dela Cernavodă la Constanța, răspunde lui „P. Ll.“ și anumit la articolul, de care amintese „D. Ztg“. Este lung răspunsul, ca și articolul. Neagă toate binefacerile câte pretinde „P. Ll.“ a le avé România dela „Unguri“ și numeră dintre cele multe vre-o câteva șicane, căror sunt espusi articoli, ce în puterea tratatului de comerț, ar trebui să între nejniși în Ungaria. Venind la aneciune „Românul“ continuă:

„Aceste amenințări, cari nu pot să provoace decât risul, precum și proiectele nebune, ce ni se presupun nouă Românilor, dovedesc că nu se prea înșală cei cari atribuiesc Ungurilor o imaginațiune cu totul asiatică și o tendență destul de pronunțată la escentricitate. Când un organ unguresc, reputat cel mai serios și considerat ca oficios, ține un asemenea limbaj, față cu un stat vecin se esplică pentru ce toate popoarele europene nuși pot figura pe Unguri alt-fel, decât cu pene la cap și cu pînteni la picioare.

„Această dispozițiune firească a Ungurilor îi face negreșit a ne bănuși și pe noi Români de a fi atinși de acelea dispozițiuni la grandomanie.

„Stranie trebuie să fie în adevăr imaginațiunea și cugetarea ungurescă, pentru ca să admită un singur moment ca lucru serios și posibil, anecșarea României către Austro-Ungaria.

„Ungurii merg până acolo cu aspirațiunile de pe o altă lume, încât nu bagă de seamă că nu o pot scoate la capăt chiar cu elementul românesc din Ardeal, despre ale căreia tendențe și mișcări sunt în totdeauna foarte îngrigiați. Ce ar face scumpii nostri vecini, când numărul Românilor nu ar mai fi de trei milioane, ci de opt? Oare așa numitul regat daco-român, de care se tem atăta Ungurii, nu ar fi realizat, deși în alt mod și sub o altă formă, chiar de către vecinii noștri.

„Asemenea lucruri nu se discută decât în glumă.

„Noi n'am făcut nimic, n'am dis nimic până astăzi, ca să merităm să ne dăcă organul oficios unguresc, că „ni s'a urcat Grivița la cap“.

„Organele unguresci vorbind însă pe față de anecșarea României, avem dreptul să le dăcem că li s'a urcat Dunărea la cap.

„Și noi am luat cel puțin Grivița, pe când Ungurii n'au luat și nu vor lua nici odată Dunărea.

„Apoi Ungurii, cari vorbeșc de anecșarea României, n'ar trebui să uite că deși ei au ajuns până la Viena, n'au putut însă trece nici odată de Tergoviștea. Ungurii n'ar trebui să uite că același Corvin, care a luat Viena abia a putut să scape cu fuga și cu o săgeată în spate dela Baia.

„România a avut lupte seculare cu imperiul otoman, în timpul celei mai mari puteri a lui; ea s'a aflat în atingere directă cu fruntariile puternicului imperiu și cu toate acestea în Bucuresci giemie turcească nu s'a vădut nici odată. Nici chiar pentru a face comerț, Turcii nu erau admiși pe teritoriul românesc decât provisoriu și cu anumite permisiuni; pe când în Ungaria, țeară mult mai adăpostită din partea Turciei, și până în faimoasa Buda-Pesta a Ungurilor, moscheele și minarelele s'au ridicat multe decenii spre a afirma dominațiunea musulmană.

„Nu va fi nimeni, care să nu-și esplice aceste amintiri istorice din partea noastră, în fața amenințării de anecșare precum n'ar fi nimeni, care să nu găsească legitim din partea noastră, să luăm istoria în mână și să arătăm, cari sunt adevăratele binefaceri, pe care Români le-au suferit dela Austro-Ungaria.

„Lăsăm însă aceste amintiri pentru altă dată, în speranță că diariștii unguri vor reveni la simțământul realității lucrurilor“.

„În Bosnia este linisce“, dice ironic „Egyet-értés“. Organul opozițiunii motivează, pentru ce e „linisce“ în oficioșele din ambe jumătățile monarchiei, era să dăcem în Bosnia și Erțegovina. Este vorba de niscari operațiuni financiare cu casa Rothschild și atunci trebuie să fie linisce.

O telegramă dela Cattaro, datată din 31 Martie n. turbură linisce oficioasă spunând, că Stoia Covacevici, căpitan de insurgenți a eșit cu banda sa din Muntenegru și a intrat în ținutul dela Gațco, unde a și pus mâna pe 29 capete de vite cornute.

Uciderea lui George de Mailath.

Diarele din Budapesta aduc detairi despre obducțiunea ucisului, despre catafalcarea lui, despre cea dintăiu binecuvântare a cadavrului din partea cardinalului Haynald și despre nenumăratele condolențe, căror se dau espresione în tot chipul: de singuratici și de corporațiuni.

La înmormântare, Maj. Sa va fi reprezentat de adjutantul său bar. Mondel.

Curioase sunt părerile medicilor, cari au săvârșit obducțiunea. Acelea spun, că inima ucisului începuse a se învêli în seu și așa tot muria el mai târziu lovit de apoplexie. Coroana însă o pune un articlu de fond din „P. Ll.“ de Duminecă. „În secretul funest, dice oficiosul budapestan, eată și o rață de lumină, dinaintea căreia dispar toate presupunerile romantice înfloritoare, ivite în urma evenimentului săngeros, încât

abia mai încape altă presupunere afară de cea a unei ucideri ordinare executată cu rară cruditate. Fiind însă în sfatul providenței hotărîrea nestrămutată că oribilul trebuie să se întemple, atunci ne vine a dăce: mulțămîta lui Ddeu că s'a întemplat cum s'a întemplat. Crimă bestială, însă nimic mai mult decât atăta... De sigur că înțeleptul organ vrea să dăcă că i pare bine că uciderea n'are fond politic. Mulcomirea aceasta are, ca să fie o mângăere pentru cei ce jelesc pe repositul? Ori cum va fi, dar mulcomirea are o vîbrațiune suspectă.

În privința naturii uciderii ne temem că nu vom ajunge a fi în clar nici odată, în tocmai ca și cu afacerea dela Tisza-Eszlár. Acum cetim, că poliția a dat de urmă și aceasta se va întinde departe, până publicul și va uita de afacere și cine știe, dacă va mai ajunge treaba și la o pertratare sau rezoluțiune, precum n'a ajuns nici afacerea dela Tisza-Eszlár.

A X adunare generală ordinară a Institutului de credit și de economii „Albina“ ținută în 30 Martie 1883.

Președintele societății Domnul Iacob Bologa deschide adunarea la 10 oare înainte de ameași, constată prezența a 21 acționari, cari representă 163 voturi, cum și că sunt depuse cu totul pentru participare la această adunare 469 acțiuni; denumesce în sensul §. 25 din statute pe dd. Corneliu Tobias și Visarion Roman de notari ai adunării, ear pe dd. Dr. Aureliu Brote și Vasilie Harsianu de scrutatori, și declară adunarea în sensul §. 26 din statute de constituită.

În sensul publicațiunii de convocare din 15 Februarie 1883, președintele pune la ordinea zilei raportul anual al Direcțiunii. Directorul executiv d. Visarion Roman dă cetire acelu raport în următorul cuprins:

Domnilor acționari!

Conform art. 33 din statutele institutului avem onoarea, a Vă prezenta raportul general și bilanțul periodului al de- celea de gestiune, al anului 1882.

Cu ocasiunea aniversării a decelea dela înființarea institutului, în raportul nostru din anul trecut, făcuserăm istoricul scurt al institutului nostru. Dați-ne voiă, să completăm acel istoric astăzi, când încheem al decelea an de gestiune.

Luând a mână dările de seamă ale administrațiunii societății noastre din toți decele anii trecuți, vom constata cu bucurie o desvoltare continuă și un progres crescend al institutului. Fiecare raport anual începe cu constatarea de rezultate mai mari ca ale anului precedent, prin urmare mai mari ca ale tuturor anilor trecuți. În unii ani s'au obținut chiar rezultate extraordinare. Nici odată însă în curs de decele ani institutul nostru n'a dat înderăpt.

Că dividendă anului 1879 a fost de 9%, față de 9½% a anului 1878, provine dela modul, cum adunarea generală a găsit cu cale, a face distribuția profitului curat anual. În 1878 s'au amortisat din contul speselor de fondare, ca și în premergătorii trei ani 1400 fl., în 1879 însă aceea amortisare s'a efectuat în sumă îndoită, adică cu 2800 fl. Deci nu totdeauna cifra dividendei este măsurătoare veniului curat al unui an.

În ce măsură institutul „Albina“ a corespuns în timp de 10 ani scopului indicat în primul §. al statutelor sale: „de a procura locuitorilor țerei, mai ales poporului țerean agricol, capitalele și creditele necesare“, — o spun cifrele cu adevărul lor matematic. După tabela E. anexată bilanțului pentru 1882, institutul a acordat în timp de 10 ani trecuți 41,751 împrumuturi în suma totală de 13,958,767 fl. 85 cr. Dacă considerăm, că credincios scopului amintit clientela institutului este formată mai cu seamă din populațiunea țerană română, din proprietarii nostri mici, adică din aceea clasă, care după referințele noastre a fost și mai este încă cu totul lipsită de altă resursă de credit: atunci este evident, că institutul nostru aduce marcante servicii în desvoltarea agricolă a țerei noastre și răspunde la o trebuință din cele mai simțite.

O urmare naturală a prosperării continue a institutului în decenial, pe care-l încheem, a fost, că prețul acțiunilor noastre a crescut mult. Constatăm aici cu plăcere, că din cele 3000 de acțiuni ale institutului până astăzi numai la 652 s'au făcut transcrieri pe alte nume, eară 2348 acțiuni se află încă până astăzi în proprietatea primilor acționari. În această împrejurare însă se manifestă încrederea dlor acționari în viitorul institutului, încredere, pe care deja rezultatele primului deceniu o justifică deplin.

Capitalul dlor acționari s'a fructificat în timpul celor 10 ani de operațiune în calcul mediu cu 9%. Pre lângă aceasta DD. acționari au astăzi un fond de rezervă de fl. 36,373 26 cr., format din veniturile anuale, afară de 12050 fl. întrebunțați pentru amortisarea speselor cu fondarea institutului, afară de 6010 fl. 11 cr. distribuți pentru scopuri de binefacere, și afară de 4500 fl. contribuți la fondul de pensuni al funcționarilor institutului.

Vă sunt cunoscut, Dlor acționari, meritele, pe care Domnul Alexandru Mocsonyi le are la înființarea institutului nostru; în darea noastră de seamă din anul trecut acele au fost amintite mai de aproape. Dați-ne voie, ca astăzi, la încheerea anului al decelea de gestiune, să vă propunem, a decide: ca întru semn de recunoaștere acelor merite institutul să procure și așede în sala sa de ședințe portretul primului său președinte, al ilustrului Domn Dr. Alecsandru Mocsonyi.

Premitend aceste, revenim la obiectul principal al adunării de astăzi: la împlinirea obligămintului, de a vă

da seamă despre operațiunile noastre în anul 1882 și a vă supune compturile respective și bilanțul.

Momentul cel mai însemnat al activității anului 1882 este că am lărgit terenul nostru de operațiuni prin înființarea unei filiale în orașul Brașov. Această filială, organizată pe baze solide și îngrădită cu toate garanțiile pentru un viitor prosper, și-a început activitatea la 1 August al nămitului an, și după ce primul an de existență este periodul cel mai dificil al fiecărui stabiliment, în timpul scurt de 5 luni nu ne-am putut aștepta la un profit. S'au pus însă chiar în acel scurt period baze, ale căror fructe se vor arăta deja în anul acesta, și credem, că la viitoarea adunare generală vom fi în plăcuta pozițiune de a Vă comunica rezultate favorabile dela filiala noastră, precum preste tot sperăm, că sucursala noastră din Brașov — prima piață a Transilvaniei, — este chemată, să dea în viitor institutului o bogată sorgintă de beneficii.

Ca încoronarea operei mari de 10 ani s'au completat anul trecut construcțiunile la edificiul institutului, edificiu, care, pe lângă foloasele lui, servește și drept semn exterior al consolidării interne a institutului nostru.

Mișcarea și rezultatul operațiunilor singuratică în cursul anului 1882 a fost următoarea.

Depunerile.

La 31 Decembrie 1881 institutul avea 959 depuneri în sumă de 1,010,754 fl. 21 cr., în cursul anului 1882 s'au făcut 556 depuneri în sumă de 938,954 fl. 39 cr., deci starea totală a fost de 1515 depuneri în sumă de 1,949,708 fl. 60 cr.; — din aceste s'au ridicat 329 depuneri în sumă de 773,047 fl. 95 cr., rămânând starea lor cu 31 Decembrie 1882 de 1186 depuneri în sumă de 1,176,660 fl. 65 cr., ou 165,906 fl. 44 cr. mai mare ca în anul trecut.

Escomptul de cambie.

Cu finea anului 1881 erau în portofoliu 2439 cambie în valoare de 672,450 fl. 6 cr., în cursul anului s'au mai escomptat 5056 cambie în valoare de 1,416,986 fl. 64 cr., starea totală a portofoliului a fost prin urmare de 7495 cambie în valoare de 2,089,436 fl. 70 cr.; — din aceste s'au rescumpărat în cursul anului 4743 cambie în valoare de 1,338,244 fl. 53 cr., rămânând starea portofoliului cu finea anului 1882 de 2752 cambie în valoare de 751,192 fl. 17 cr., față de anul trecut o creștere de 78,742 fl. 11 cr.

Creditul hipotecar.

Ramul acesta a stat la finea anului 1881 din 456 obligațiuni în sumă de 446,191 fl. 33 cr., în anul 1882 s'au mai acordat 128 împrumuturi în sumă de 173,900 fl., a rezultat prin urmare în total de 584 împrumuturi în sumă de 620,091 fl. 33 cr.; — în cursul anului s'au achitat 6 împrumuturi în sumă 23,026 45 cr., și au ramas cu 31 Decembrie 1882 578 împrumuturi în sumă de 597,064 fl. 88 cr., o creștere de 50,873 fl. 50 cr. față de anul trecut.

Scrisuri fonciare.

Cu 31 Decembrie 1881 au fost în circulațiune scrisuri fonciare în valoare de 410,100 fl., în decursul anului 1882 s'au mai emis de 160,900 fl., au fost deci cu totul în circulațiune 571,000 fl.; — din cele trase la sorți s'au rescumpărat în decursul anului 9,200 fl., rămân prin urmare cu 31 Decembrie 1882 în circulațiune 561,800 fl.

Creditele ficse

steteau la finea anului 1881 din 163 împrumuturi în sumă de 46,905 fl. 53 cr., în cursul anului expirat s'au mai dat 17 împrumuturi în sumă de 23,589 fl., totalul lor a fost deci de 180 împrumuturi în sumă 70,494 fl. 53 cr.; — din aceste s'au rescumpărat 6 împrumuturi în sumă de 5,810 fl. 11 cr., rămânând cu 31 Decembrie 1882 174 împrumuturi în sumă de 64,684 fl. 42 cr., adică cu 17,778 fl. 89 cr. mai mult ca în anul precedent.

Împrumuturi pe efecte.

Starea acestora la finea anului trecut era de 21 împrumuturi în sumă de 7,546 fl., în cursul anului s'au mai în-cuviințat 61 împrumuturi în sumă de 32,000 fl., rezultând un total de 82 împrumuturi în sumă de 39,546 fl.; — din care s'au achitat 33 împrumuturi în sumă de 15,743 fl., și au rămas la finea anului 1882 49 împrumuturi în sumă de 23,803 fl., adică o creștere de 16,257 fl.

Reuniunile de credit.

Împrumuturile acestui ram de operațiune, aflător, precum scim, în desfacere, erau la 31 Decembrie 1881 de 26,858 fl. 35 cr., din care în cursul anului 1882 s'au respuns 2,066 fl. 30 cr. reducându-se starea lor la 24,792 fl. 5 cr. Fondul de garanție al acestor reuniuni împreună cu interesele este de 18,542 fl. 41 cr.

Schimbul de monedă.

La finea anului trecut monedele din cassa institutului erau de 15,623 fl. 89 cr., în cursul anului 1882 s'au făcut cumpărări de 700,793 fl. 63 cr., în total de 716,417 fl. 52 cr.; — din care s'au vândut cu totul 666,506 fl. 87 cr. rămânând la finea anului un sald de 49,910 fl. 65 cr.

Cassa.

Circulațiunea numărării la cassă în cursul anului 1882 a fost: intratele de 3,724,568 fl. 39 cr., eșitele 3,698,934 fl. 24 cr., prin urmare revirementul total de 7,423,502 fl. 63 cr., cu 1,975,035 fl. 85 cr. mai mare ca anul anterior.

În toți ramii de operațiune se constată deci față de anul trecut o creștere.

După aceste tablouri dezvoltătoare, avem onoare a vă prezenta însuși bilanțul dela 31 Decembrie 1882 cu toate anecesele sale în număr de 16, revădit și aprobat din partea comitetului Dvoastră de supraveghiere (se cetesce.) În comparațiune cu anul 1881 suma activelor institutului este mai mare cu 395,831 fl. 94 cr.

Observăm, că am găsit cu scop, ca rezerva specială de 4,552 fl. 9 cr. rămasă din profitul anului trecut pentru diferențe de curs la efecte să se întrebuițeze în bilanțul anului 1882:

pentru coperirea unei scăderi de curs la efectele noastre de 461 fl. 84 cr.
pentru amortisirea de spese procesuale mai vârtos la reuniunile de credit 4,090 „ 25 „

După cum probează comptul „profit și perderi“, venitul brut al anului 1882

este de 156,322 „ 17 „
din care substrăgând totalul eșirilor cu 115,907 „ 42 „
resultă un profit curat de 40,414 „ 75 „

Vă propunem, ca acest profit să se distribue conform §. 62 din statute în modul următoriu:

5% dividendă după capitalul social 15,000 „ — „
restul de 25,414 „ 75 „

să se împartă, și anume:

12% fondului de rezervă 3,049 fl. 76 cr.
ca tantică pentru consiliul Direcțiunii, director executiv, și oficialii institutului 4,066 „ 36 „
3% pentru scopuri de binefacere 762 „ 44 „ 7,878 fl. 56 cr.
ear din restul de 17,36 „ 19 „

să se dea ca supradividendă 15,000 „ — „

ca contribuire la fondul de pensii al funcționarilor institutului 2,000 „ — „

restul să se transporteze în contul profitului anului 1883 cu 536 „ 19 „ 17,536 fl. 19 cr.

Propunem deci, ca dividendă anului 1882 să se facese cu 10% adică cu zece florini de acțiune.

Cu dotarea de astăzi a fondului de rezervă acesta a crescut la suma de 36,373 fl. 26 cr.

Dacă vom abstrage dela pozițiunea de 8950 fl. 66 cr. trecută în bilanțul anului 1881 ca profit de curs la efecte, adică ca un venit extraordinar, vom găsi că venitul curat din propriile operațiuni este în 1882 mai mare ca ale anului precedent, deși toate spesele cu organizarea filialei noastre din Brașov, s'au pus în sarcina anului 1882.

Conform §. 36 din statute sânt eșiți din consiliul Direcțiunii prin tragere la sorți DD. Elia Măcelariu și Partenie Cosma. Veți binevoi, a întregi astăzi prin alegere aceste 2 locuri vacante.

Terminăm, rugându-vă, ca după cetirea raportului comitetului de supraveghiere, să binevoiți a aproba bilanțul anului 1882 și propunerile pentru distribuirea profitului și a da Direcțiunii, cum și comitetului de supraveghiere, absolutiu pentru timpul de gestiune amintit.

Se dă apoi cetire următorului raport al comitetului de supraveghiere:

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de reviziune, esaminând conform §§. 57 și 58 din statute contul profitului și perderilor, precum și bilanțul institutului de credit și de economii „Albina“ pentru anul 1882, au aflat toate pozițiunile în de lină consonanță cu registrele respective purtate cu toată esactitatea. Ne luăm dar voie, a vă propune, a aproba comptul anual pro 1882 și a da direcțiunii absolutiu.

În privința împărțirii profitului curat sântem de acord cu propunerea Direcțiunii de a să împărți conform §. 62 din statute (urmează proiectul de distribuire ca mai sus).

Tot cu această ocaziune vă raportăm, că comitetul de reviziune n'are de a face vre'o observare în contra întrebuițării fondului de rezervă pentru diferențe de curs la efecte, în sumă de 4,552 fl. 09 cr. pentru coperirea unei scăderi de curs la efecte de 461 fl. 84 cr. și pentru amortisirea de spese procesuale cu 4,090 fl. 25 cr. 4552 fl. 09 cr. — și recomandă aprobarea.

Sibiu în 19 Martie 1883.

Comitetul de reviziune al institutului de credit și de economii „Albina“.

August Senor m. p., Dr. Aureliu Brote m. p., Michael Kadebo m. p., Corneliu Tobias m. p.,

Adunarea generală primesce cu unanimitatea voturilor propunerea Direcțiunii: ca întru semn de recunoascerea meritelor, pe care primul președinte al institutului de credit și de economii „Albina“ Domnul Dr. Alecsandru Mocsonyi, le are la înființarea acestui institut: să se procure și așeze în sala principală a institutului portretul, acestui bărbat meritat.

Mai departe adunarea:

a) ia spre plăcută sciință darea de seamă a Direcțiunii;
b) aproabă compturile și bilanțul anului 1882;
c) dă Direcțiunii institutului și comitetului de supraveghiere absolutiu pe timpul anului 1882;
d) încuviințează propunerile Direcțiunii despre distribuirea profitului de 40,414 fl. 75 cr. în sensul § 62 din statute și fixează dividendă anului 1882 cu 10%, prin urmare cuponul al decelea dela acțiunile institutului exigil la 1 Iulie 1883 se va res-cumpera cu 10 florini.

Suma de 762 fl. 44 cr. rezultată din bilanț în sensul § 62 lit e) din statute pentru scopuri de binefacere, se va distribui precum urmează:

1. Pentru scoala de fete inaugurată a Reuniunii femeilor române din Sibiu 300 fl.
2. Corurile de cântări ale plugarilor români din Bănat 165 fl.
3. Nenorociților prin esundare din comuna Reșinari 100 fl.
4. Reuniunii pompierilor din Sălisce 50 fl.
5. Reuniunii pompierilor din Brașov 50 fl.
6. Reuniunii române de cântări din Sibiu 50 fl.
7. Reuniunii pentru înfrumșetarea orașului Sibiu 50 fl.
8. Văduvei nenorocite Ana Duma din Sibiu 32 fl. 44 cr.

Prețul marcelor de prezență pentru anul 1883 se ficsează cu 4 florini.

În consiliul Direcțiunii se realeg DD. Elia Măcelariu și Partenie Cosma.

În locul dlui Antoniu Schiau, care din cauza strămutării domiciliului său la Budapesta a demisionat, se alege în comitetul de supraveghiere al institutului D. Ioan Bădilă subjude în Sibiu.

Cu aceste adunarea se încheie.

Sesiunea Academiei române 1883—84.

Raportul Secretarului General.

(Încehere).

II. În marginea mijloacelor, de care dispune, Academia a regulat unele misiuni de cercetări diverse. Dl G. Tocilescu a primit însărcinarea de a face săpături la Iglitza și în alte părți ale Dobrogei, și raporturile d-sale asupra rezultatelor obținute, vor convinge din nou Academia: de ce pagubă națională este exiguitatea budgetului ei, căci nu se pot continua și înmulți încă lucrări ca cele ce a făcut dl Gr. Tocilescu.

În o recentă călătorie la Severin, subsemnatul luând sciință despre descoperirea unei necropole romane, cu ocaziunea nivelării malului Dunărei pentru constituirea cheiului, a avut de a regreta tăfăcerea autorităților locali asupra acestui fapt și desfacerea mormintelor, fără un prealabil studiu și o competență observațiune a lor. Cu toate acestea, în asistența dlui președinte al nostru, am avut mulțămirea, dând de un mic mormânt de copil încă intact, să'l desfacem cu îngrijire și să constatăm prezența în el a unei medalii romane.

Dacă amintesc acest fapt la acest loc, este pentru ca să am ocaziune solemnă, de a atrage atențiunea autorităților noastre județene și comunale asupra mării greșeli, ași pute dice crimă chiar, ce fac, de câte ori, dând de ori ce monument antic, nu vestesc îndată Academia sau Ministerul de Instr. publică, cari prin oameni competenți să tragă toate învățămintele istorice posibile înainte de nimicirea monumentului sau de dislocarea lui. Voiu mai adauge însă că lucrarea dela Severin având a continua și fiind posibilă descoperiri ulterioare, guvernul a și însărcinat pre dl Sutz, membrul Comitetului Arheologic cu veghierea săpăturilor, ce au a se mai face.

La propunerea dlui N. Ionescu, ca să se întereze Academia de săpăturile ce se fac în forum dela Roma, s'au însărcinat colegul nostru membru corespondinte dl. Dr. Obedenar, ca să urmărească și să vadă întru cât descoperirile acele ar pute interesa istoria noastră. — Secțiunea istorică va avè să ia informațiuni din raportul deja primit dela Dl. Dr. Obedenar.

Colegul nostru Dl Hajdău a fost împedat de a realiza până acum misiunea, ce a avut în Dobrogea. Domnia sa cred, că o va îndeplini cu succes în cursul verei acesteia.

III. Observațiunile meteorologice provocate de Academia sau făcute prin membrii săi, dobândesc o valoare din ce în ce mai mare în ochii observatorilor din străinătate. Și aci ca în toate direcțiunile, puținătatea mijloacelor financiare ne-a ținut aproape în statu-quo al anului din urmă. Cu toate acestea, zelosul nostru membru corespondent Dl Hepites cu ocaziunea lucrărilor sale ca inginer al Calei ferate București-Călărăși-Dobrogea, a instalat cu instrumentele noastre, un observator temporal în Câmpia Bărăganului.

Dintre județele provocate după deslegarea Dv. de a se asocia cu mijloace bănesci la stabilirea de observatorii locale, n'a răspuns până astăzi decât județul Iașilor punându-ne la dispozițiune o sumă de 300 lei. Ori cât de mică, această sumă probează în favoarea membrilor conducători acelu județ și ne face să sperăm, că nu vor întârzi și alte județe a anima pe cel dela Iași și așa, Academia va pute organiza un sistem complet de culegeri de observațiuni meteorologice.

IV. În privința imprimatelor esecutate în decursul anului academic, amintesc d-voastră că s'au împărțit: Tom III secț. I cu secț. II (memorii) din anale; asemenea Tom. IV sec. I cu secț. II (observațiuni meteorologice) și din Tom. V aproape toate memoriile au apărut în broșure deosebite, conform unei decisiuni a d-voastre anterioară; și încă în decursul acestei sesiuni va fi completat și împărțit întreg și tomul acesta de memorii.

Din publicațiunea Hurmuzaki a apărut tom VI partea 1-a și 69 coale din partea II-a, utilinsându-se la această publicare și o însemnată parte din copile de documente dobândite dela Archivul Venețian pe lângă cele adunate de reposatul într'ur ferice Hurmuzaki.

Dela Dl. B. P. Hajdău nu s'a primit Tom. II din publicațiunea Coresi, din cauza dificultăților ce întâmpină la pregătirea acestui al doilea volum, merit a cuprinde un vast geografic comparativ.

Mă ved silit a înregistra aci necompletarea, din cauza lipsei sale din țară, și a publicațiilor ce a fost luat asupra-și onor. D. Alex. Odobescu și anume: „Istoria Ierogifică a lui D. Cantemir“ (opere complete tom. IV). „Vita Dem. Cantemir“ autobiografia de același scriitor; „Vieța sântului Varlaam“ (din care sunt tipărite numai 4 coale), după manuscrisul lui Udrisete Năsturel, care este în mâinile dlui Odobescu și „Pravila dela Govora“, din care avem deja imprimate 12 coale. În sesiunea anterioară d-voastră ați exprimat părerea, că cele din operele imprimare, cari sunt terminate, să se dea în mâna publicului. Dacă Delegațiunea d-voastră nu a realizat acea dorință, a fost legănându-se mereu cu speranța că, din o di în alta, dl Odobescu ar pute veni în țară, spre a da prefețele, notele, glosariile etc. promise la fle-care din aceste publicațiuni.

„Mai bine mai întâr diate, dar publicate cum se cuvine,“ a fost concludsiunea delegațiunii D-voastră atât pentru lucrarea Dlui Odobescu, cât și pentru a Dlui Hajdău.

V. La concursurile pentru premii din diversele fonduri ale Academiei s'au prezentat opurile arătate în anexata listă, și cari s'au trimis în timp comisiunilor respective.

VI. Dintre membrii noi aleși Dl Marienescu, conformându-se regulamentului și au trimis, este puțin timp, discursul său de intrare asupra „vieței și scrierilor lui Petru Major“ — Academia va ave deci a asculta acest memoriu inaugural.

XII. Colecțiunile diverse ale Academiei se înmulțiră și ast timp în mod îmbucurător.

Am avut onoare a mai provoca schimbul de publicațiuni cu 36 societăți diverse din toată lumea. Responsurile favorabile primite deja dela o mare parte din aceste societăți, ne face a spera un răspuns de aceeași natură dela acele, cari din cauza distanței, au întâr diate. Astfel, biblioteca noastră, deja prosperă, grație, iubirei și stăruințelor d-unei voastre și chiar și a unor persoane străine Academiei, va dobândi un nou mijloc de înăvțire. Ca și în alți ani, în adevăr, darurile de cărți nu au lipsit bibliotecii noastre ear printre donatori voi cita și de astă-dată pre dnii Dimitrie Sturdza, George Sion, Ministeriile de esterne, finanțe și agricultură, d-nii de Rosny, Tache Andreian, P. Ispirescu etc. Să nu uit a înregistra mai ales intrarea în Biblioteca noastră a întregii colecțiuni de manuscrise de Letopisețe Române, colecțiune dobândită dela dl Michail Kogălnicean, prin Ministrul de culte și instr. Publică în luna Iulie trecutul an.

Numeroase și foarte prețioase sunt Uricile, documentele, medaliile, ce au sporit colecțiunile noastre în anul din urmă nu numai ca daruri dela unii din membri, precum dela dnii Sturdza, Crețulescu, Urechia, dar și dela persoane străine precum domni G. Lensch, A. Popoviciu (dela Salonic). Ispirescu, dna Aglaea Ghica. etc.

Aceste numeroase și prețioase daruri sunt o probă elocinte de iubire ce întâlnesc Institutul în societatea cultă Românească. Constatând această iubire, cu câtă neplăcere mă ved constrins a înforma domnilor membri, că a mai trecut încă un an fără să fim putut înainta cu lucrurile relativ la construcțiunea localului indispensabil pentru dezvoltarea Academiei, și fără de care devine aproape ne- posibilă conservarea frumoaselor noastre colecțiuni

și mai ales utilizarea lor, fie de către d-voastră, fie de către cercetători particulari.

Asemenea constatare nu o fac totuși alungând din inimă ori ce speranță în viitor. Nu cred a manifesta un sentiment numai subiectiv, când afirm că națiunea, care a încredințat Academiei grigă și iubirea cultivei și a limbei sale, nu va întâr diera de a acorda acestei academii și mijloacele prin care densa își va pute îndeplini marea ei chemare. Urmărind cu încordare de puteri, îmbunătățirea situațiunii sale. Națiunea a putut un moment să lase pe un al doilea plan al preocupățiunilor sale, această academie Română; astăzi însă, ea urmează să se simtă datoră, a asigura primului său institut de cultură, toată dezvoltarea, de care este capabilă, punându-i la dispozițiune mijloacele financiare indispensabile, dar mai cu samă un local apropiat cu trebuințele sale.

Terminând, domnilor membrii, am onoare de a anexa pe lângă raportul acesta, darea de samă a Casierului d-voastră, relativă la gestiunea fondurilor, pe anul Bugetar al cărui finit să apropie.

Secretar General: V. A. Urechie.

Varietăți.

* (Alegere de protopresbiter.) Eri a fost în Săliște alegere de protopresbiter. Au fost de față 64 votanți. Dintre acestea 53 voturi s'au dat pentru dl profesor Nicolae Maier și 11 pentru dl Tit. V. Gheaja, preotul penitenciarului reg. din Gherla.

* (Concertul Nagy Jacob.) Duminecă seara în sala redutei dela „împăratul romanilor“ era un public destul de numeros, care aștepta începutul producțiunilor. Fluierul sau fluera este un instrument primitiv. Variațiunea tonurilor atărnă dela cele opt găuri sau borte ale instrumentului. Dl Nagy, cu toate aceste, scie să-i stoarcă sunete ca dela flauta cea mai perfecționată. Dl concertist s'a distins cu deosebire în executarea duetelor din variațiunile asupra „cântecului stirian“ în „capitularea dela Șiria“ și în ecoul „Păcurariului.“ De asemenea în cântecul popular maghiar. Toți numerii executăți de dl Nagy au fost aplaudați cu însuflețire. Cuartetul „Hermaniei“, dșoara Riesenberger și doamna Geyer n. Bielwicz cu concursul dlor au contribuit mult la splendoarea concertului.

* (Necrolog) Primim următorul anunț tristător:

Dr. Constandin G. Nica,

medic practic în București

nu mai este între cei vii. El și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului la 15/27 Martie la 5 oare dimineața în etate de 49 ani. Despre aceasta nereparabilă pierdere se încunoscintăză consăngenii, amicii și toți cei ce iau parte la durerea familiei răposatului.

Remășițele pământene a le defunctului se vor ridica la 17/29 Martie 3 oare p. a. din casele soarelui răposatului *Maria Secărean*, Strada funarilor Nr. 228, și se vor așeza în cimiteriul cel nou al bisericăi gr. or. române din cetate.

Brașov, 15/27 Martie 1883.

Fie-i țărina ușoară și memoria eternă!

* (Timpul.) După zile iernatice, de care n'au fost scutite pascile apusene, nici săptămâna apusenilor așa numită *in albis*, eri s'a arătat timp mai dulce. Să sperăm că telegramele meteorologice dela Budapesta nu ne mai seduc cu promisiunile de timp liniscit și domol.

* (Scandal.) Duminecă noaptea spre Luni, indiviți necunoscuți au spart ferestrele odaiei de dormit a familiei baron Pop de aici. Regretăm fapta care se vede a fi sevrișită de oameni răutăcioși.

* (Lupi în Sibiiu.) Nu este vorba de cei cu două picioare, de care poate că se află în toată vremea, ci de cei cu patru picioare, care nici earna nu îndrănesc a se apropia de cetate. Vineri înainte de 1 Aprilie nou a nins o zăpadă ca în puterea iernii. Noaptea nisce lupi flămânzi au venit până în capătul uliței Poplăcenilor, unde au cinat pe cănele casariului acciselor. Bietul căne era legat în lanț.

* (Căne turbat?) Un căne dela țară, care s'a preumblat în zilele aceste, fără de a fi fost genat de cineva, pe stradele cetății noastre, este în prepus că ar fi turbat. Acest vagabund, se dice, că ar fi mușcat mai mulți căni din cetate și chiar și oameni. Avis proprietarilor de căni.

* (Tot vin Ciangăii.) În diarele din Budapesta cetim telegrame despre sosirea în Ungaria a 800 suflete de Ciangăii. În 1 Aprilie nou a sosit la Cașovia, unde au fost ospetați cu slănină și cu vin. Pe la cină aveau se fie în Dobrișin, de unde își continuară călătoria preste Solnoc, Seghedin la locul destinațiunii lor la Panciova. Transportul acesta care a venit în 22 vagoane este întreg din Andrasfalva și aparține numai clasei lucrătorilor. Ciangăii proprietari vor veni numai după ce și vor regula afacerile.

Posta din urmă.

Cestiunea dunăreană, spune un corespondent bu- eurestean a lui „P. Ll.“, nici Englitera, cu atât mai puțin Germania nu o urgitează, după cum se afirma. Guvernul din București nu voesc se între în vre-o discuțiune cu vre-o putere până când nu se va deslega cestiunea principială: de a fi România reprezentată în areopagul european, când se tratează de navigațiunea pe Dunăre.

Ministrul comun de finance, dl de Ka'llay a plecat într'o călătorie de inspecțiune în Erțegovina.

Eri în s'a înmormântat trupul lui Mailath în Zavar, în cripta familiară.

Loterie.

Sămbătă 31 Martie n. 1883.

Buda: 77 71 44 53 49

Bursa de Viena și Pesta.

Din 31 Martie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.45	120.20
Renta de aur ung. de 4%	89.55	89.50
R-nta ung. de hârtie	87.50	87.30
Imprumutul drumurilor de fer ung.	136.—	135.55
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	10050	100.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	96.25	96.—
Renta de aur austriacă	99.—	98.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	97.75	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșire	98.25	97.25
Obligațiuni urbariale temeșanede	98.—	98.—
Obligațiuni urb. temeș. cnasulă sorșire	96.50	97.25
Obligațiuni urbariale transilvane	98.50	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	99.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea țecimei de vin	97.50	97.75
Sorși de stat dela 1860	131.30	131.—
Sorși unguresci cu premii	115.75	116.—
Sorși de regularea Tisei	110.20	109.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	832.—	830.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	321.50	316.50
Acțiuni de credit austr.	322.10	317.20
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.65	78.20
Datorie de stat austr. în argint	78.75	78.50
Sriscuri fonciari ale institutului „Albina“	119.55	100.30
London (pe polița de trei luni)	119.55	119.55
Galbin.	5.66	5.62
Napoleon	9.47 $\frac{1}{2}$	9.48
100 marce nemțesci	58.50	58.50

Anunțiu.

Am onoare a aduce la cunoscința on. public, că succedându-mi a întra în legături cu cele mai renumite fabrici și case de comerț din Viena, Brunn, Praga și Budapesta — am devenit în plăcuta pozițiune de a-mi procura din întârea mână un asortiment bogat de diverse stoffe de vestiminte bărbătesci de primăvară și de vară, și așa a presta o atare îmbrăcăminte completă cu prețul dela 11—40 fl.

Deci rog pe O. public, ca să binevoiască, a mă onora cu stimatele sale comande făcându-mi din parte-mi tot-deauna de cea mai sacră datorință a satisfacere pre deplin încrederei, cu care voi fi onorat din partea O. public.

[394] 1—1

A. Trifan, m. p.,

croitor.

Strada măcelarilor Nr. 41

Nr. 770 1883 civ.

[392] 1—3

Publicațiune.

Tribunalul reg. din Elisabetopol aduce la cunoscință publică, că în privința conce-

siunei de a se comasa hotarul comunei Șoimușul românesc s'a pus termin pe ziua 2 Maiu 1883 la 10 oare înainte de ameați în comuna Șoimușul românesc în locuința judeului comunal, pe când sunt invitați toți locuitorii din comună cu aceea că părțile, care absentează se consideră ca și învoite cu comasarea și că exemplariul prim al petițiunii se poate vedea la acest tribunal.

Din ședința tribunalului reg. din Elisabetopol ținută în 26 Februarie 1883.

(L. S.)

Nagy Lajos m. p.,
president.

Butak m. p.,
notar.

Ad. 1371 1883. civ.

[393] 1—3

Publicațiune.

În afacerea comasării hotarului Corghidului mare s'a ficsat pentru începerea lucrărilor pregătitoare, precum regularea reprezentanței, alegerea inginerului și facerea preliminarului, terminul de 8 Maiu a. c. la 9 oare înainte de ameați și în zilele următoare cu observarea aceea că absentarea

unui sau altuia din interesați nu va împede- deca cursul pertratării.

Dela tribunalul reg. din Elisabetopol 19 Martie 1883.

Kelemen György m. p.,
jude reg. esmis.

Nr. 616 1882.

[391] 2—3

Publicare de licitațiune!

În urma concludsiunii reprezentanței orașului Ognă (Vizakna) luat în adunarea publică ținută în 24 Martie a. c. Nr. 38 se va esarênda în 9 Aprilie 1883 la 9 oare înainte de ameați în salele magistratului orașului prin licitațiune publică celui ce va da mai mult fênațele și agrii aparținători alodiului orășanesc pentru 7 ani de zile începând din 9 Aprilie 1883 până în 31 Decembrie 1889. Despre aceasta se încunoscintăză cei ce voesc a lua în arêndă cu aceea observare că condițiunile licitațiunii se pot consulta ori și când în cancelaria oficiului orășanesc, și că oferte inzestrate cu cele necesare și provêdute cu cautiune

să se trimită tot la cancelaria susatinsă până la terminul licitațiunii.

Ognă (Vizakna) 28 Martie 1883.

Magistratul orașului.

Nr. 78 1883.

[392] 2—3

EDICT.

Oprea Bârsan de religiunea gr. or. din Săliște, comitatul Sibiului, carele de preste cinci ani au părăsit cu necredință pre legiuita sa soție Ioana n. Bucur Popa, tot de acolo, fără a se scî ubicațiunea lui, se citează prin aceasta, ca în termin de un an și o di dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contră și în absența lui se va decide pccesul intentat contră-i de soția sa. Sibiu, 18 Martie 1883.

Scăunul protopresbiterial gr. or. al trac- tului Săliștei ca for matrimonial de I. instanță.